

Bruksela, 16 maja 2023 r.
(OR. en)

9226/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0396(COD)

ENV 493
MI 407
AGRI 244
FOOD 34
ENT 103
IND 249
CONSOM 172
COMPET 451
CODEC 871

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Rozporządzenie w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych:
Aspekty związane z bezpieczeństwem żywności i jej marnotrawieniem
– *Informacje przekazane przez prezydencję*
– *Wymiana poglądów*

W załączniku delegacje otrzymują dokument informacyjny prezydencji zawierający pytania skierowane do ministrów z myślą o wymianie poglądów na powyższy temat na posiedzeniu Rady (ds. Rolnictwa i Rybołówstwa) w dniu 30 maja 2023 r.

Rozporządzenie w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych: Aspekty związane z bezpieczeństwem żywności i jej marnotrawieniem**– Dokument informacyjny prezydencji**

Przed ostatecznym spożyciem – w trakcie produkcji, przetwarzania, przechowywania i podawania – żywność ma kontakt z wieloma materiałami i wyrobami. Takie materiały i wyroby obejmują opakowania i pojemniki na żywność, maszyny do jej przetwarzania oraz naczynia kuchenne i zastawę stołową.

Choć współczynniki recyklingu w UE wzrosły, ilość odpadów powstająca z opakowań rośnie szybciej niż poziom recyklingu. W ostatnim dziesięcioleciu ilość odpadów opakowaniowych wzrosła o ponad 20 % i oczekuje się, że jeżeli nie zostaną podjęte żadne działania, do 2030 r. wzrośnie o kolejne 19 %. Prognozuje się, że do 2030 r. ilość odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych wzrośnie o 46 %. Rosnące ilości odpadów opakowaniowych oznaczają poważniejsze konsekwencje dla środowiska, w tym zwiększone i nieefektywne wykorzystanie zasobów, negatywny wpływ na klimat, zaśmiecenie, nadmierne wykorzystywanie substancji potencjalnie niebezpiecznych w opakowaniach i gwałtownie nasilające się wyzwania w zakresie gospodarowania odpadami, w tym niskiej jakości recykling, nadmiarowe składowanie na wysypiskach, spalanie lub wywóz odpadów po upływie przydatności do użycia. Ograniczenie ilości odpadów opakowaniowych i zwiększenie recyklingu przyczynia się równocześnie do zmniejszenia zależności UE od przywozu surowców i paliw kopalnych, pobudzając innowacje i ożywiając wzrost gospodarczy oraz zmniejszając zbędne wydatki gospodarstw domowych.

Szacuje się, że całkowite obroty w UE związane z produkcją opakowań i gospodarowaniem odpadami opakowaniowymi wynoszą 370 mld EUR. Transformacja sektora opakowań i odpadów opakowaniowych odgrywa zatem istotną rolę w procesie przekształcania Europy w czystą, zrównoważoną gospodarkę o obiegu zamkniętym, zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem, i ma duży potencjał w tym zakresie. W nawiązaniu do planu działania Komisji na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym w swoich konkluzjach z dnia 4 października 2019 r. (dok. 12791/19) Rada stwierdziła m.in., że wszystkie opakowania z tworzyw sztucznych wprowadzane do obrotu w UE powinny do 2030 r. być zdolne do ponownego użycia lub recyklingu, że zdolności w zakresie sortowania i recyklingu w UE powinny wzrosnąć czterokrotnie oraz zwróciła się do Komisji o podjęcie dalszych działań.

W dniu 30 listopada 2022 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych. Ma on na celu zapobieganie wytwarzaniu odpadów opakowaniowych, zwiększenie wysokiej jakości recyklingu i stworzenie rynku surowców wtórnych, ułatwiając jednocześnie informowanie konsumentów i tworząc nowe możliwości biznesowe.

W dniu 5 grudnia 2022 r. wyznaczona Grupa Robocza ds. Środowiska rozpoczęła analizę wniosku i ocenę jego skutków. W dniu 16 marca 2023 r. Rada ds. Środowiska przeprowadziła debatę orientacyjną na temat ogólnych ambicji dotyczących nowego systemu opakowań oraz na temat zapobiegania powstawaniu odpadów.

Opakowania na żywność i napoje odgrywają kluczową rolę w ochronie i konserwowaniu produktów przeznaczonych dla konsumentów. W celu zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa żywności wszystkie materiały pozostające w kontakcie z żywnością muszą być w chwili wprowadzania ich na rynek europejski zgodne z rozporządzeniem (WE) nr 1935/2004 w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Szczególne znaczenie ma rozporządzenie (UE) 2022/1616 w sprawie pochodzących z recyklingu materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, które umożliwia mechaniczny recykling politereftalanu etylenu oraz opracowanie nowatorskich technologii recyklingu innych tworzyw sztucznych.

Proponowane rozporządzenie w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska na rynku wewnętrznym przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa i higieny żywności, bez wpływu na polityki w zakresie ograniczania marnotrawienia żywności. Punktem wyjścia dla wszystkich środków podjętych w ramach proponowanego rozporządzenia w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych jest przestrzeganie norm bezpieczeństwa żywności i zgodność z unijnym celem ograniczenia marnotrawienia żywności. Ze względu na fakt, że proponowane rozporządzenie będzie miało wpływ na sektor żywności i napojów, w którym konieczne jest dostosowanie w celu zwiększenia zrównoważoności, dostosowanie takie musi być spójne z innymi unijnymi aktami prawnymi.

W strategii „Od pola do stołu” jako podstawy unijnego systemu żywnościowego przywołano bezpieczeństwo żywnościowe i bezpieczeństwo żywności, jednocześnie wskazano również, że jednym z kluczowych celów tej strategii jest zrównoważoność. Strategia „Od pola do stołu” ma wspierać zrównoważone metody produkcji żywności, ułatwiając konsumentom dokonywanie zdrowych wyborów żywieniowych, a także promując lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych oraz zmniejszenie zanieczyszczenia.

Innym aspektem i integralną częścią planu działania w ramach strategii „Od pola do stołu” jest przewidywany przegląd dyrektywy ramowej w sprawie odpadów (UE) 2008/98/WE. Oczekuje się, że we właściwym czasie Komisja zaproponuje dodatkowe środki mające na celu zapobieganie marnotrawieniu żywności.

Prezydencja uważa, że proponowane rozporządzenie w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych jest bardzo ważne. Ponieważ rozporządzenie to dotyczy zagadnienia przekrojowego, a jednocześnie złożonego, nadal niezwykle istotne jest to, by było ono spójne pod względem prawnym i skutecznie zwiększało efektywność sektorów opakowań i odpadów oraz łańcucha przemysłu spożywczego, by przyczyniało się do poprawy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa konsumenta oraz usprawniało funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Aby ustrukturyzować dyskusję na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 30 maja 2023 r. prezydencja proponuje skoncentrowanie się na aspektach bezpieczeństwa żywności i jej marnotrawienia. Prezydencja z zadowoleniem przyjmie również wstępne podsumowanie Komisji dotyczące głównych obszarów projektu rozporządzenia mających znaczenie dla sektora żywności i napojów.

Prezydencja proponuje następujące dwa pytania:

1. Czy w świetle celu wniosku, jakim jest znaczne ograniczenie ilości odpadów opakowaniowych, istnieją aspekty, które Państwa zdaniem należy konieczne uwzględnić, aby zapewnić bezpieczeństwo żywności i zgodność z normami higieny oraz funkcjonowanie jednolitego rynku? Jakie czynniki należy uwypuklić w związku z potrzebą znacznego ograniczenia marnotrawienia żywności?
2. W jaki sposób ponowne użycie, ponowne napełnianie i recykling mogą być wykorzystane jako skuteczne środki służące zmniejszeniu ilości odpadów opakowaniowych i zwiększeniu ich powtórnego wykorzystania, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa żywności i zgodności z normami higieny, oraz jaki jest właściwy sposób postępowania w przypadku interakcji i synergii między powyższym wnioskiem a innymi odpowiednimi unijnymi aktami prawnymi?